

Фикҳ дарслари (159-Дарс) Ҳаром қилувчи такбир

19:00 / 04.11.2021 4253

هُضْرَةُ الْإِيْتِغَاثِ نَمْلُكَ يَفِيءُ أَيَّامَهُ أَرْقُوهُ أَيْ قُلُوهُ أَوْ أَيْمُ يَرْحُتُ لَإِ: هُضْرَةُ
لِفَنِّ لَوْرَتِ وَأَلِغَاثِ نَمْلُكَ يَفِيءُ

أَوْ عُوْكَرُ لَوْرَتِ وَأَوْ أَلِغَاثِ أَيَّامَهُ أَرْقُوهُ أَيْ قُلُوهُ أَوْ أَيْمُ يَرْحُتُ لَإِ: هُضْرَةُ
لِفَنِّ لَوْرَتِ وَأَلِغَاثِ نَمْلُكَ يَفِيءُ

Намознинг фарзи: таҳрима, қиём, фарзнинг икки ракъатининг ҳар бирида ҳамда витр ва нафлнинг ҳар бир ракъатида бир оят қироат қилиш.

Ўша бир оят билан кифояланган гуноҳкордир. Икковларининг наздида бир узун ёки уч қисқа оят қироат қилиш, рукуъ, пешона ва бурун ила сажда қилиш. Фатво шунга берилган. Ташаҳхуд миқдорича охирига қаъдада ўтириш. Намоздан чиқиш намозхоннинг амали ила.

Бу жумлаларда намознинг ичидаги фарзлари ҳақида сўз юритилмоқда. Келинг, уларни бирма-бир, батафсил ўрганиб чиқайлик. Ҳар бир ҳукмнинг шаръий далили билан ҳам қўлдан келганича танишайлик.

Намознинг фарзи (қуйидагилардан иборат):

1. Таҳрима.

Бу ердаги «таҳрима» намозни бошлашда айтиладиган такбирдир. Уни «такбири таҳрима», яъни «ҳаром қилувчи такбир» дейиш одат бўлиб қолган, чунки намоз ўқишни ният қилиб, «Аллоҳу акбар!» деб такбир айтиш билан намоз ўқувчига ушбу такбир айтишдан олдин ҳалол бўлган ишлар ҳаром бўлади. Намознинг ичида улардан ҳеч бирини қила олмайди.

Намозхон тик турган ҳолида ўзи эшитадиган қилиб, араб тилида «Аллоҳу акбар!» дейди. Такбирнинг бошқа тилдаги маъносини айтса бўлмайди. Имом қавмнинг баъзиси эшитадиган даражада такбир айтади. Такбирсиз намоз бўлмайди. Соқов бўлса, узри қабул бўлади.

Такбирнинг фарзлигига далиллар:

Аллоҳ таоло Муддассир сурасида:

رَبِّكَ فَكَبَرُوا

«**Ва Роббингни улуғла!**» деган (3-оят).

قَالَ مَلَسُوهُ لَعَلَّ يَلْصِقُ بِنَجْوَى النَّعْ، وَنَعَهُ لَعَلَّ يَضْرِبُ يَلْعَنُ
«مَلَسْتُ لَعَلَّ يَلْصِقُ بِنَجْوَى النَّعْ، وَرُوهُ طَلَاةً لَصَلَّ حَاتْفَمُ»
يَذْمُرْتَلَاو دَوَادُ وَبَأُ هَاوَرُ

Али розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«**Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:**

«**Намознинг калити покликдир, унинг (бошқа ишларни) ҳаром қилувчиси такбирдир, ҳалол қилувчиси эса саломдир», дедилар.**»

Абу Довуд ва Термизий ривоят қилишган.

قَالَ مَلَسُوهُ لَعَلَّ يَلْصِقُ بِنَجْوَى النَّعْ، وَنَعَهُ لَعَلَّ يَضْرِبُ يَلْعَنُ
«حَبَسْتُ لَعَلَّ يَلْصِقُ بِنَجْوَى النَّعْ، وَنَعَهُ لَعَلَّ يَضْرِبُ يَلْعَنُ
دَمْحَاو دَوَادُ يَبَأُ مَلَسْمُ هَاوَرُ». «نَارُقُ لَعَلَّ يَلْصِقُ بِنَجْوَى النَّعْ»

Абдуллоҳ розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«**Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:**

«**Албатта, бу намозда одамларнинг каломидан ҳеч нарса мумкин эмас. У фақат тасбеҳ, такбир ва Қуръон қироатидан иборатдир,**»

дедилар».

Муслим, Абу Довуд ва Аҳмад ривоят қилишган.

Абу Хурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинган ҳадисда Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам намозни нотўғри ўқиган одамга намозни ўргата туриб, жумладан, **«Қачон намозга турсанг, такбир айт»**, деганлар.

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди